

UDRUGA POSAVSKIH HRVATA «GAREVAC 45»

Udruga za njegovanje uspomene na žrtve Burića štale u Garevcu 1945.
Čebini 27b, Buzin, 10010 Zagreb

Poštovani,

Danas 26. svibnja naša udruga **UPH Garevac45**, održala je skup sjećanja povodom 75.godisnjice zločina nad žrtvama Burića štale u selu Garevac, u Posavini.

Iz poznatih razloga komemoraciji je naznačen ograničen broj osoba a počasni govor u ime Udruge, održao je predsjednik, gospodin Pero Bajić.

U prilogu dopisa dostavljamo Vam preslik istog pa ako ste suglasni s tekstom, možete ga propustiti Vašim brojnim pratiteljima. Hvala.

srdačan pozdrav,

UPH Garevac45

Anto Perić, tajnik

UPH Garevac45

Komemoracija na Majdanu

Garevac, 26. svibnja 2020.

povodom obilježavanja 75. godišnjice zločina nad zarobljenicima iz Burića štale u Garevcu, od 24. do 28. svibnja 1945.

dragi Garevljani, dragi mještani ostalih sela našega kraja diljem svijeta koji negujete uspomenu na žrtve Burića štale, sve vas srdačno pozdravljam u ime udruge **UPH Garevac 45**!

Pozdravljam i vas malobrojne ovdje naznačene, a posebno pozdravljam vas trojicu ovdje, hvala Bogu još žive potomke, sinove žrtava Burića štale! ...: Bonu Bajića, Ivana Bajića i Nikolu Gagulića!

-----+minutom šutnje odajmo poštovanje žrtvama+-----

Unatoč tomu da je ovo mjesto prije svega mjesto **molitve i tišine**, moramo reći i nekoliko riječi, jer ovo mjesto gdje se nalazimo je mjesto na kojem se dogodila **najveća tragedija** u višestoljetnoj povijesti Garevca, kao posljedica tragičnog događaja nakon završetka Drugog svjetskog rata.

Bio je to zločin o kojem se nije smjelo govoriti. Unatoč zabranama tadašnjih vlasti ostala su sjećanja, sjećanja na zločin koji se ne može zaboraviti. Današnja demokratska vlast promovira kulturu sjećanja, **jer ako se prestanemo sjećati, onda će se zločin ponoviti.**

Istina se mora reći, a istina je ovo: **nevino stradali postaju sveti.**

Ova zemlja krivina je krvlju natopljena i suzama zalivena, ovo je stratište i grobište, masovna grobnica, i zato je ovo mjesto za sve nas **sveto mjesto**!

Ovdje, ispod naših nogu nalaze se kosti naših predaka, naših oeva i djedova, sinova, strijeva i rodjaka, dvaju naraštaja Garevca i susjednih sela našeg kraja. Od Pruda na sjeveru do Dobrinje i Riječana na jugu, od Svilaja i Potočana na zapadu do Orlova polja i Tuzlana na istoku.

Ovdje je ubijen jedan cijeli Garevac !...i Kladari !...i druga sela !... **Sve što je tada hrvatski disalo, ubijeno je ovdje !!** Dva koljena...dva naraštaja....o evi i sinovi. Bol koji su naše majke i bake nosile ne može se izraziti rije ima.

Osim vojnika, bilo je tu ranjenika i civila, maloljetnika ak i djece !

-----+ itanje imena maloljetnih+-----
-----+ itanje imena svih žrtava+-----

Njihov ideal nije bila nacisti ka Njema ku ! niti ondašnja NDH! Da su se za njih borili, ne bi se našli u onom prostoru i vremenu gdje su se zatekli, u svom zavijanju, a zavijanje su ljudi s kojima dijelimo sudbinu. Oni su pokazali karakter, željeli su podijeliti sudbinu sa svojim najmilijim, **brane i svoje obitelji, svoj dom i svoj kraj.** Njihov ideal bila je **sloboda.**

Kao što su oni držali do svoje riječi i vjere, tako su povjerovali i tadašnjim ratnim pobjednicima da će postupiti pravedno i svoju riječ o poštenom suđenju i održati da - *tko nije počinio ratni zločin - bit će pušten kući.* No, lažno obećanje bila je zapravo podmukla prevara.

Njima je ovdje, bez suđenja, na najokrutniji način oduzeto **pravo na život**, i ne samo to, oduzeto im je **pravo na dostojanstvenu smrt, pravo na vjerski pokop, pravo na grob.** Oduzeta su im sva temeljna ljudska prava. Sa njima se postupalo svirepo, zvjerski. Ovdje su ih krvnici tukli maljevim, grozomorno klali noževima, sjekirama i raznim poljoprivrednim oružjima. Poluživci su zakapani i to vrlo plitko, tako da su im divlje zvijeri kosti raznosile. Užas klanja trajao je dvije noći a nakon toga se preselio na druga dva stratišta, na obalama rijeke Bosne u Garevcu i rijeke Save kod Pruda. **Ukupno zato enih i mu enih bilo je 628 duša.**

Bol koju su žene Garevca, naše majke i bake, nosile u sebi ne može se izraziti riječima. Hrabrost tih žena bila je veća od straha, od straha da ih se zatekne na zabranjenom mjestu. **One su otkrile spomen na ovo stratište ovdje !** Imamo li mi hrabrosti nastaviti !?

Mi s ponosom nosimo teret njihove žrtve, neki više neki manje, svijesno ili nesvijesno, ali ipak svi mi u sebi nosimo pečat Buriča štale.

Stoga, Buriča štala i ovo stratište ovdje **metafora su** uništenja i kolektivnog stradanja našega naroda u ovom kraju, i to nakon završetka Drugog svjetskog rata. Pa iako se u kuloarima, pa i kod nas, ustalio izraz "žrtve Buriča štale", naravno da to nisu nikakve žrtve pakla Buriča štale, nego žrtve jednog bezbožnog totalitarnog komunističkog režima, boljševičko-staljinističkog tipa koji je u ono vrijeme vladao većim dijelom Evrope pa i kod nas.

Nakon tog mračnog dijela povijesti, današnja demokratska Evropa osudila je zločine svih totalitarnih poredaka, pa tako i komunističke. Tako je sukladno međunarodnom humanitarnom pravu, Rezoluciji 1481 Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope iz 2006.g. i sukladno Rezoluciji Evropskog parlamenta iz 2009.g. usvojen zakon o istraživanju, uređenju i održavanju vojnih groblja, groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja. I ova naša Udruga postupa u skladu s tim.

Oni, naši predci, ne smiju ostati u magli zaborava ! Otkrijmo spomen na naše pokojne, naša je kršćanska i ljudska dužnost.

Živote im ne možemo vratiti, niti pravo na dostojanstvenu smrt, ali ono što možemo je to da im **vratimo pravo na grob**, pravo na vjerski obred, pravo na dostojanstven način obilježeno posljednje poćivalište koje treba biti obilježeno primjerenim spomenikom koji će svojom idejom i univerzalnom porukom – **da se zlo ne ponovi** - biti prihvatljiv svima i s ciljem trajnog otkrivanja sjećanja na naše pokojne. Poćivali u miru Božjem !

Za **UPH Garevac45**
Pero Bajić, predsjednik